

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Tereza Jirsová
Téma práce:	Postavení a úloha centrálních bank v historii
Rozsah práce:	
Datum odevzdání práce:	29.11. 2020

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka se ve své diplomové práci zabývá komparativní analýzou dvou centrálních bank, a to Národní banky Československé a České národní banky. Komparativní analýza obou institucí je zaměřena na vybrané aspekty těchto centrálních bank s cílem ověřit, zda existuje kontinuita v právním ukotvení České národní banky v návaznosti na legislativu ustavující Národní banku Československa, přičemž testovanou hypotézou stanovenou v úvodu diplomové práce je očekávání velmi podobného ukotvení a postavení obou institucí z důvodu jejich působení v demokratickém státě. Z uvedeného vyplývá, že předložená diplomová práce se zabývá důležitými aspekty v rámci legislativního ukotvení a postavení centrální banky, a proto zjištění uvedená v závěru diplomové práce mohou být přínosná pro potenciální budoucí úpravu legislativy vztahující se k České národní bance.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma diplomové práce klade na diplomantku relativně vysoké nároky, a to především v oblasti orientace v tuzemské legislativě upravující činnost obou centrálních bank, ale částečně také v oblasti ekonomické teorie a praxe z pohledu fungování centrálních bank v rámci finančního systému. Diplomová práce je zpracována s dostatečným množstvím odborné literatury, ale také právních norem včetně judikatur Ústavního soudu vztahujících se k tématu práce. Z pohledu použitých metod diplomantka využila deskriptivní a komparativní analýzu.

3. Formální a systematické členění práce

Předložená diplomová práce je rozčleněna do úvodu, třech kapitol, které jsou členěny na podkapitoly, závěru, seznamu zkratk, seznamu použitých zdrojů a seznamu obrázků. Práce je strukturována logicky a přehledně, jednotlivé kapitoly na sebe vhodně navazují a z hlediska formálního a systematického členění odpovídá požadavkům na tyto práce kladené.

4. Vyjádření k práci

Diplomantka si ve své práci výslovně stanovila pouze jeden cíl, kterým je komparativní analýza dvou centrálních bank, a to Národní banky Československé a České národní banky. Tento cíl je však dále členěn podle vybraných aspektů, které diplomantka rozpracovává a lze konstatovat, že cíl diplomové práce stanovený v úvodu byl naplněn. Diplomantka v první kapitole popisuje postavení centrálních bank v rámci bankovního systému a jejich zásady fungování, přičemž jako příklad slouží zásady formulované Bank of England. Následuje popis a okolnosti vzniku centrálních bank ve světě a na našem území.

Následující druhá kapitola se věnuje zakotvení porovnávaných centrálních bank v právním řádu. Nejprve je provedena komparace legislativního ukotvení institucí v ústavě a poté z pohledu jejich zákonné úpravy. Třetí část druhé kapitoly je pak věnována srovnání cílů sledovaných centrálních bank, tj. autorka porovnává, jaké cíle měly být těmito institucemi naplňovány z pohledu národní měnové autority. Tato podkapitola též reflektuje posun ve stanovení cílů centrální banky, kdy Národní banka Československá neměla na ústavní ani zákonné úrovni svůj cíl definován, zatímco cíle České národní banky jsou ukotveny na ústavní i zákonné úrovni.

Třetí kapitola se zabývá postavením centrálních bank, které je zkoumáno ze třech různých hledisek. Prvním aspektem je podoba právní formy ustavení těchto institucí, druhým početnost a podoba orgánů a konečně třetím aspektem je otázka jejich nezávislosti, která je chápána jako nezávislost osobní, finanční, institucionální a funkční. V závěru třetí kapitoly diplomanta upozorňuje na některé nedostatky právní úpravy z pohledu zneužitelnosti některých ustanovení v oblasti nezávislosti.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl stanovený v úvodu diplomové práce byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	
Logická stavba práce	Logickou stavbu práce hodnotím jako velmi dobrou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracovala s literaturou na odpovídající úrovni. Poznámkový aparát čítá 214 poznámek pod čarou, což je možné považovat za objektivně dostačující.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy je možné hodnotit jako průměrnou.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava diplomové práce odpovídá požadavkům na tyto práce kladeným. Text je doplněn několika schémata, která ho vhodně doplňují. Velikost písma a rozpal je standardní.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazykovou a stylistickou úroveň hodnotím jako výbornou.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Z věcného hlediska nemám k práci připomínky.

Otázky k obhajobě:

1. V závěru práce uvádíte, že „*V případě České národní banky může odvolat člena bankovní rady prezident republiky s kontrassegnací v případě, že člen přestal splňovat zákonné podmínky nebo se dopustil „vážného pochybení“, které není nijak specifikováno.*“ a považujete tuto podmínku za vágně formulovanou. Jakým způsobem by měla být tato podmínka formulována?
2. V závěru je též uvedeno, že spatřujete v otázce inkompatibility funkcí nedostatek, jelikož z pohledu neslučitelnosti funkcí nejsou z těchto funkcí vyjmuty „...*funkce senátora,*

soudce či prezidenta republiky.“ Z jakého důvodu se domníváte, že tyto funkce nejsou v rámci legislativy ukotveny stejně jako např. členství v řídicích a kontrolních orgánech, nebo v případě neslučitelnosti funkce poslance nebo člena vlády?

3. K otázce č. 2: Domníváte se, že by v rámci změn zákonné úpravy České národní banky měly být neslučitelné funkce rozšířeny o výše zmíněné, tj. senátory, soudce a prezidenty, resp. shledáváte jejich nezahrnutí do působnosti zákona jako rizikové?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, splňuje požadavky na práce tohoto druhu kladené, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně – Velmi dobře s přihlédnutím k obhajobě

V Praze dne 7.12. 2020

JUDr. Ing. Lenka Dupáková, Ph.D.
Oponent diplomové práce